

P A R A A T

ORGAAN VOOR DE MODERNE VAKBEWEGING

(VERSCHIJNT ZO MOGELIJK OM DE 14 DAGEN).

NAAR DE NIEUWE TIJD.

Onze moderne vakbeweging zal na de oorlog een krachtige actie moeten voeren voor diep-ingrijpende sociale verbeteringen. Daaronder verstaan wij niet alleen behoorlijke lonen en werktijden. Een allereerste vereiste is, dat er gezorgd wordt voor voeding, kleding, huisraad en voor goede arbeiderswoningen. Aanvankelijk zal dat nog moeilijkheden genoeg opleveren. Men kan nu eenmaal niet zes lange jaren miljoenen mensen aan alle productieve arbeid onttrekken en in dienst stellen van massale vernietigingsarbeid, zonder de gehele wereld onuitsprekelijk te verarmen. Het zou dus niet te verwonderen zijn wanneer het de eerste tijd ontbrak aan de vereiste materialen en grondstoffen, nodig om allen aan het werk te zetten, om te voorzien in de behoefte aan voeding en kleding en om voldoende woningen te bouwen. Voert onze regering dan een politiek die er op wijst dat zij niet alles op alles zet om de moeilijkheden te overwinnen en zo spoedig mogelijk tot bevredigende resultaten te komen, dan zal zij ons tegenover zich vinden.

Streeft de regering er echter naar om aan deze rechtvaardige verlangens tegemoet te komen, dan zal zij het vertrouwen der werkende massa's kunnen winnen. Hiervoor zal echter in de eerste plaats nodig zijn dat rechtstreeks wordt aangestuurd op geordende en planmatige productie. De vakbeweging zal met sociale verbeteringen alléén niet tevreden zijn. Voor alles verlangen wij en verwachten wij **grote veranderingen op economisch gebied!**

De na-oorlogse omstandigheden zullen dit bevorderen trouwens. Als er voorlopig onvoldoende aanvoer is van grondstoffen, maken wij dan eerst luxe damesschoentjes of flinke werkschoenen voor de arbeiders? Bouwen we dan eerst gezellige landhuisjes of flinke blokken ruime arbeiderswoningen? Weven onze textiel fabrieken eerst fijne stoffen of wordt ten spoedigste gezorgd voor goede en zo goedkoop mogelijke, eenvoudige kleding. Zorgen we eerst voor de aanleg van een spoorlijntje van Lutjebroek naar Nergenshuizen, — of worden eerst schepen gebouwd om meerdere voeding en grondstoffen te kunnen aanvoeren? — Dit alles zijn vragen waarmee ook de belangen van alle werkenden zijn verbonden.

Daarom willen zij hierover mee de beslissing in handen hebben.

Hoe kan dat? Door in de belangrijkste industrieën en bedrijfstakken — wij noemen slechts: het bouwbedrijf, het transportwezen, het textielbedrijf, de metaalnijverheid —

bedrijfschappen in te voeren met verordenende bevoegdheid.

Dit wil dus zeggen dat deze bedrijfschappen voorschriften kunnen maken zooals een gemeentebestuur of een polderbestuur dit doen, elk op hun eigen terrein. Deze voorschriften zullen dan gelden voor allen die werkzaam zijn in het bedrijf. Daarom moeten de arbeiders ook invloed hebben op die besluiten, door middel van hun vertegenwoordigers. De leiding der bedrijfschappen berust dus bij de vertegenwoordigers van de patroonsorganisaties en van de organisaties der arbeiders. Misschien gaat in die bedrijfschappen de strijd nog wel eens om de vraag wie van beide partijen het grootste stuk van de koek zal krijgen. Gewenst is dat niet, het is noch in het belang van de arbeiders, noch in dat van de werkgevers.

Een gemeenschappelijk belang is: dat er een grotere en betere koek gebakken wordt! En dat die vervolgens rechtvaardig wordt verdeeld!

Het bedrijfsschap is het dus, dat bepalen zal, waartoe de voorradige grondstoffen en materialen zullen worden gebruikt, hoeveel van elke waar vervaardigd zal worden, en welk deel van de productie aan elke fabriek, aan elke onderneming zal worden toegewezen. Het bedrijfsschap is het ook, dat de sociale positie van den arbeider regelt.

Een Centrale Economische Raad overkoepelt alle in Nederland gevormde Bedrijfsschappen; verenigt ze in één orgaan, dat over de algemene economische belangen in ons land beslist.

Natuurlijk zullen er conservatieve werkgevers zijn die de nieuwe tijd niet verstaan en die zich tegen deze maatregelen verzetten. Zij zullen dit denkelijk doen onder hun oude leuze: „Baas in eigen huis!” Dezulke zal te verstaan worden gegeven dat het **onherroepelijk uit is met hun alleenheerschappij!**

De werkende massa's verlangen medezeggenschap in het maatschappelijk beleid, en willen zich doen gelden bij de regeling van productie en distributie der maatschappelijke rijkdommen. Hun stem wordt in deze tijd eindelijk gehoord, hun streven eindelijk verstaan. Wee hun, die dat geluid niet verstaan, zich blijven verzetten tegen het streven der werkers naar rechtvaardigheid en gelijkberechtiging. Door de vloedgolf van de nieuwe tijd zullen zij worden weggevaagd!

ORGANISATIE NOODZAKELIJK!

Onmiddellijk na de oorlog zal de vakbeweging moeten ijveren voor de belangen der werkenden en de misdeelden, die — als altijd — de zwaarste klappen hebben gekregen. Datgene „wat direct gebeuren moet” vindt men afzonderlijk in dit nummer op-

gesomd. Deze tien punten geven vrijwel aan, wat het eerst nodig en ook direct uitvoerbaar is.

Wij hebben er echter ook voor te zorgen dat er ten spoedigste weer een sterke en actieve organisatie komt, die voor deze gerechtvaardigde verlangens de strijd voert. Het verleden heeft ons wel geleerd, dat wij alleen door middel van een hechte organisatie bereiken wat wij ons ten doel stellen.

Toen Nederland op 10 Mei 1940 in de oorlog werd betrokken waren vele grote en kleine ondernemers er direct bij hun arbeiders te ontslaan en aan de werkloosheid prijs te geven. Wij zijn er lang niet zeker van dat vele werkgevers thans een andere, meer sociale houding zouden aannemen.

Wij hebben in deze oorlogsperiode veel geleden en veel geleerd. Overal is een groot tekort aan dingen van allerlei aard. Wij hebben het recht te eisen dat in de diverse noden met de meeste spoed wordt voorzien en om hieraan kracht bij te zetten is het een **dringende noodzakelijkheid** te zorgen, dat wij zó spoedig mogelijk weer een goed organisatie-apparaat ter beschikking hebben om te verwerklijken wat wij nodig achten.

Wij weten en begrijpen, dat we direct niet allen weer in de organisatie zullen terug zien. Velen zitten nog in het buitenland, anderen zijn om bijzondere redenen niet te bereiken. Daartegenover staat, dat duizenden, neen tienduizenden zitten te wachten om weer in het organisatie-verband te worden opgenomen. En daarom, vrienden, doen we op U een dringend beroep om dit blad „Paraat” aan **oude en vertrouwde** vrienden, ook aan de R.K. en Chr. georieënteerde arbeiders, door te geven en houdt U paraat om bij de eerste oproep Uw krachten te geven aan de wederopbouw van de vakbeweging.

WAT DIRECT GEBEUREN MOET.

1. Van regeringswege worden in overleg met het georganiseerde bedrijfsleven onverwijld maatregelen getroffen, dat
 - a. de werknemers, die gedwongen in het buitenland werken;
 - b. de krijgsgevangenen en
 - c. de door den vijand als gijzelaars geïnterneerden of om andere redenen door den bezetter van hun vrijheden beroofde personen,in hun oude functies te werk worden gesteld. Als dit niet aanstonds mogelijk is, geldt voor hen een wachtgeldregeling, die onverwijld van Overheidswege worde ingesteld of bevorderd. Tevens wordt voor hen, die vóór die tijd werkloos waren, een financiële regeling getroffen.

2. Onmiddellijke rehabilitatie en herstel in oude functie (onder continuering van rechten) van allen, zoowel in overheids- als in particuliere dienst, die tijdens de bezetting door politieke terreur, dan wel omdat zij weigerden onvaderlandse handelingen te verrichten, werden ontslagen of genoodzaakt werden ontslag te nemen, respectievelijk werden gedegradeerd.
3. Handhaving van het ontslagverbod; uitzonderingen toe te staan door de Overheid, met behulp van organen uit kringen van werkgevers en werknemers.
4. Wederinvoering van normale werk- en rusttijden.
5. Krachtige bevordering van de werkgelegenheid, o. a. door het treffen van maatregelen tot onmiddellijke wederopbouw van de verwoeste gebieden, uitvoering van openbare werken, bouw van goede en ruime arbeiderswoningen en middenstandswoningen en andere utiliteitsgebouwen.
6. Verhoging van de rantsoenen van de voornaamste levensbenodigdheden, in het bijzonder van voeding, schoeisel, dekking en kleding. Krachtige bestrijding van de zwarte handel.
7. Prijszetting door de Overheid. Loonregeling onder toezicht van de Overheid. Herziening van lonen en prijzen ter verbetering van het levenspeil. Handhaving van de beschermende maatregelen, welke voor huurders van woningen zijn getroffen.
8. Directe verbetering van de uitkering aan ouden van dagen.
9. Krachtige bevordering van de volksgezondheid, in het bijzonder door de bestrijding van de tuberculose.
10. Het treffen van financiële voorzieningen voor oorlogsinvaliden, waaronder ook begrepen de Nederlanders, die slachtoffer werden van bombardementen, zowel hier als in het buitenland.
Het voorzover nodig boven en behalve reeds bestaande wettelijke voorschriften voorzien in de behoeften van zeevarenden, die in de oorlog ter beschikking stonden en staan der geallieerden en gedurende deze tijd geheel of gedeeltelijk invalide zijn geworden, zomede in die van hun nagelaten betrekkingen.